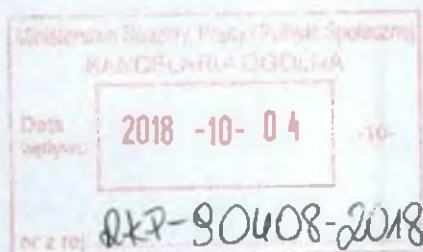

DPP-WOP3.0211.33.2018

Warszawa, dnia 4 października 2018 r.

Pan
Marcin Zieleniecki
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

W ślad za pismem Pana Ministra z dnia 14 września 2018 r. (DUS.1.5000.9.2018.DK), które doręczone zostało Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 18 września 2018 r., zawierającym prośbę o zgłoszenie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawy o pracowniczych programach emerytalnych, którego celem jest dokonanie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2341 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP) (D.Urz. UE I. z 23 grudnia 2016 r., s. 37), zwanej dalej „IORP II”, do polskiego porządku prawnego, Komisja Nadzoru Finansowego zwraca się z prośbą o przyjęcie poniższego stanowiska:

I. Uwagi do zmian w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych

1.1. Uwagi ogólne:

1.1.1. Projekt w istocie stanowi powielenie wielu fragmentów IORP II. W projekcie występują pojęcia, wyrażenia i zwroty o charakterze ogólnym charakterystyczne dla terminologii aktów prawa wspólnotowego, które wymagają konkretyzacji i nadania im właściwego kontekstu normatywnego i semantycznego właściwego dla polskiego porządku prawnego i języka prawnego. Co więcej, wypełnienie przez ustawodawcę rzeczzonego wymogu jest warunkiem poprawnej implementacji dyrektywy do krajowego porządku prawnego.

1.1.2. W projekcie w kilku miejscach (np. art. 42a ust. 7 pkt 1, art. 47b ust. 3 pkt 20) posłużono się terminem "beneficjent", który nie jest definiowany w projekcie i nie jest stosowany konsekwentnie, podczas gdy dyrektywa dokonuje typizacji pracowników na potencjalnych uczestników, uczestników i beneficjentów.

1.1.3. Wydaje się, że prowadzenie działalności transgranicznej powinno zostać unormowane w Rozdziale 2 „Fundusze emerytalne” ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej „ufe” zamiast w Rozdziale 3 „Towarzystwa emerytalne” ufe, ewentualnie powinno stanowić przedmiot odrębnego rozdziału analogicznie, jak problematyka przeniesienia transgranicznego (rozdział 10b projektu).

1.1.4. Zgodnie z przepisami ufe organem pracowniczego funduszu emerytalnego jest pracownicze towarzystwo emerytalne, które tworzy fundusz, zarządza nim oraz reprezentuje w stosunkach z osobami trzecimi. Następstwem przyjęcia takiej konstrukcji prawnej jest, iż to na towarzystwie spoczywa obowiązek realizowania określonych czynności związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem funduszem (implementacja systemu zarządzania, zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny, korzystanie z outsourcingu, plany awaryjne, polityka wynagrodzeń itp.). Tymczasem w wielu jednostkach redakcyjnych projektowanych przepisów nieprawidłowo zostało użyte pojęcie „pracowniczy fundusz” zamiast pojęcia „pracownicze towarzystwo”. Przykładem niewłaściwego użycia wzmiankowanych określeń są: art. 26a ust. 1, art. 26b ust. 1, art. 26c ust. 1, art. 26d), art. 42a, art. 47b oraz art. 146b ufe. W związku z powyższym, konieczne wydaje się dokonanie analizy proponowanych przepisów i ich stosowana modyfikacja.

1.1.5. W projekcie przyjęta została niewłaściwa terminologia dotycząca zagadnień governance w ramach czynników ESG (Environment, Social, Governance), które pracownicze towarzystwo powinno uwzględniać przy zarządzaniu pracowniczym funduszem, a zwłaszcza przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Projektodawca w odniesieniu do governance posługuje się pojęciem „czynniki związane z zarządzaniem” (por. art. 26a ust.3, art. 42b ust. 2 pkt 6, art. 146b ust.3 pkt.6 ufe), prawdopodobnie powielając błąd tłumaczenia IORP II na język polski. Tymczasem poprawną transpozycją przepisów rzeczony dyrektywy do polskiego porządku prawnego w powyższym zakresie powinno być pojęcie „czynniki środowiskowe, społeczne i czynniki związane z ładem korporacyjnym”.

1.1.6. Implementując przepisy IORP II do krajowego porządku prawnego, projektodawca powinien rozważyć także, czy i w jakim zakresie przepisy implementujące powinny objąć swym zakresem fundusze zdefiniowanej daty (wraz z podmiotami nimi zarządzającymi), które zgodnie z projektem ustawy o pracownicznych planach (druk sejmowy nr 2811), będą gromadzić środki w ramach pracownicznych programów kapitałowych począwszy od 2019 r.

1.2. Uwagi szczegółowe:

1.2.1. Art. 8 pkt 6b) ufe

W proponowanej treści definicji pracowniczego funduszu przenoszącego – będącego transpozycją art. 6 pkt 12 IORP II, przewiduje się, że pracowniczy fundusz emerytalny, zwany dalej „PFE” przenosi w całości lub częściowo zobowiązania funduszu, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz inne zobowiązania i prawa do innego PFE zarejestrowanego lub

wykonującego działalność na podstawie zezwolenia w innym państwie członkowskim. Wątpliwości budzi możliwość wydzielenia na gruncie prawnym części przenoszonych praw i zobowiązań PFE przenoszącego.

I.2.2. Art. 13 ust. 4d ufe

Proponuje się przepisowi art. 13 ust. 4d ufe nadać następującą treść: „Pracowniczy fundusz udostępnia na żądanie członka funduszu statut funduszu.” Co jednak istotniejsze, artykuł 13 w systematyce ufe wyznacza obligatoryjny zakres informacji, jakie powinien zawierać statut poszczególnych funduszy emerytalnych. Zamieszczenie w art. 13 ufe przepisu dotyczącego uprawnienia członka PFE do uzyskania treści statutu jego funduszu należy uznać za działanie wadliwe. Proponowana treść art. 13 ust. 4d ufe powinna zostać umiejscowiona w przepisach Rozdziału 20 ufe poświęconego obowiązkom informacyjnym funduszy emerytalnych. Wydaje się, że proponowana regulacja powinna zostać zamieszczona w treści art. 192 ufe.

I.2.3. Art. 21 ust. 2a ufe

W projektowanym art. 21 ust. 2a sformułowany został ogólny obowiązek przekazywania informacji z rejestru funduszy przez sąd rejestrowy do EIOPA. Jak się wydaje, rzeczony obowiązek powinien odnosić się jedynie do pracowniczych funduszy emerytalnych. Obecna treść propozycji skutkowałaby koniecznością przekazywania przez sąd rejestrowy danych dotyczących wszystkich funduszy znajdujących się w rejestrze, czyli również dobrowolnych i otwartych, zaś od momentu wejścia w życie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych również informacji o funduszach emerytalnych zdefiniowanej daty. Ponadto projektowany przepis nie precyzuje tak istotnych kwestii jak choćby zakres rodzajowy ww. informacji, częstotliwości i sposobu ich przekazywania.

I.2.4. Art. 26a ust. 3 ufe

Należy doprecyzować, jak często miałyby odbywać się przeglądy wewnętrzne. W związku z powyższym proponuje następującą treść przepisu: „System zarządzania, o którym mowa w ust. 1, obejmuje uwzględnianie przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych czynników środowiskowych, społecznych i czynników związanych z ładem korporacyjnym w odniesieniu do aktywów inwestycyjnych i podlega przeglądom wewnętrznym nie rzadziej niż co trzy lata”. Zaproponowane w przepisie pojęcie „regularne przeglądy wewnętrzne” jest pojęciem niedookreślonym i będzie powodowało trudności interpretacyjne w praktyce wykonywania nadzoru.

I.2.5. Art. 26b ufe

Konstrukcja zatwierdzenia przez pracownicze towarzystwo emerytalne, zwane dalej „PrTE”, dokumentu, o którym mowa w art. 26b ust. 1 projektu, przygotowanego przez PFE jest wadliwa. Projektodawca nie dostrzegł bowiem relacji prawnej, jaka zachodzi pomiędzy funduszem emerytalnym a towarzystwem emerytalnym. Tymczasem podkreślenia wymaga, że

PrTE z chwilą wpisania do rejestru staje się organem funduszu emerytalnego, uprawnionym do zarządzania nim i reprezentowania wobec osób trzecich. Tym samym propozycja skutkowałaby powstaniem sytuacji, w której towarzystwo zatwierdzałoby dokument uprzednio przez siebie przygotowany – w imieniu funduszu.

1.2.6. Art. 26b ust. 2 ufe

Analogicznie jak w przypadku wskazanego powyżej przepisu art. 26a ust. 3 ufe, należałoby zastosować sformułowanie „nie rzadziej niż co trzy lata”. Przy obecnym brzmieniu przepisu, podmiot będzie zobowiązany do przeglądu zasad, o których mowa w art. 26b ust. 1 ufe, wyłącznie raz na 3 lata. Oznacza to, że proponowany przepis nie uwzględnia sytuacji, w której w wyniku wystąpienia określonych zdarzeń zewnętrznych lub wewnętrznych w czasookresie innym niż 3-letni, rzeczone zasady powinny podlegać przeglądowi przez pracowniczego towarzystwo.

1.2.7. Art. 42a ust. 7 ufe

Należy usunąć zwrot „obowiązana jest powiadomić” i pozostawić samo określenie „powiadamia”.

1.2.8. Art. 42b ust. 2 ufe

Wątpliwości budzi kwestia dopuszczalnego zakresu zlecenia w drodze outsourcingu zadań lub działalności pracowniczego funduszu. O ile outsourcing zadań PrTE i PFE jest dookreślony w ufe (np. art. 26 ust. 3, art. 152 ufe), o tyle ustawa nie przewiduje outsourcingu działalności PrTE, a jedynie zawarcie umowy z zakładem ubezpieczeń na życie w ramach której, zakład przejmuje obsługę wszelkich ryzyk biometrycznych lub gwarancji związanych z realizacją pracowniczego programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego. Projektowany przepis, jak wydaje się, powinien obejmować outsourcing zadań, a nie działalności funduszu. Ponadto obszary outsourcingu zadań wskazane w ust. 2 powielają częściowo zadanie wskazane w pkt 1), tj. zarządzanie aktywami i pasywami.

1.2.9. Art. 42b ust. 2 pkt 6 ufe

Proponuje następującą treść przepisu: „zarządzanie ryzykiem środowiskowym, społecznym i dotyczącym ładu korporacyjnego, związanym z portfelem inwestycyjnym”. Powyższa uwaga ma bezpośredni związek z niewłaściwym posługiwaniem się przez projektodawcę terminem „governance” - czynniki ESG, a także ma charakter redakcyjny.

1.2.10. Art. 42c ufe

Uwaga w art. 42b ust. 2 ufe odnosi się także do treści projektowanego art. 42c ufe normującego funkcję audytu wewnętrznego, realizowanego w stosunku do zleconej w drodze outsourcingu działalności funduszu emerytalnego. Przyjmując za dopuszczalne rozwiązanie wskazane w

projektowanym przepisie art. 42b, tj. outsourcing zarówno zadań jak i działalności, to należałoby uznać zasadność przeniesienie tego rozwiązania na grunt art. 42c ufe, gdy tymczasem przepis ten pomija kwestię outsourcingu zadań.

1.2.11. Art. 47b ufe

Pracowniczy fundusz nie zatrudnia pracowników, lecz czyni to organ funduszu, którym jest pracownicze towarzystwo emerytalne. Projektowany przepis powinien w całości uwzględniać ten stan rzeczy, a co za tym idzie to na pracownicze towarzystwo emerytalne winny zostać nałożone określone obowiązki.

1.2.12. Art. 47b ust. 1 ufe

W art. 47b ust. 1 projektu proponuje się uwzględnienie także osób pełniących kluczowe funkcje, w odniesieniu do których pracownicze towarzystwo będzie obowiązane ustanowić i stosować odpowiednią politykę wynagrodzeń.

1.2.13. Art. 47b ust. 2 ufe

Wątpliwości budzi sens wprowadzania regulacji kreującej obowiązek upubliczniania informacji dotyczącej polityki wynagrodzeń towarzystwa, bez dokonania uprzedniej analizy zgodności IORP II z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Tej analizy winien dokonać samodzielnie projektodawca, oceniając czy dopuszczenie do upubliczniania informacji o wynagrodzeniach stanowiłoby naruszenie prawa, czy też nie. Ponadto w projektowanym przepisie po słowie „wynagrodzeń” należałoby usunąć słowo „funduszu”. Koszty działalności funduszu emerytalnego są określone w Rozdziale 14 ufe, a wynagrodzenia osobowe mogą wystąpić jedynie w pracowniczym towarzystwie lub w przypadku zawarcia umowy z podmiotem trzecim. W związku z powyższym posługiwanie się określeniem polityka wynagrodzeń funduszu jest nieuzasadniona.

1.2.14. Art. 54a ust. 4 ufe

Przepis ten należy uznać za wadliwy. Po pierwsze, wprowadza on konstrukcję uzasadnionej decyzji, co budzi wątpliwości, czy chodzi o decyzję zawierającą uzasadnienie faktyczne, czy też decyzję, która została oparta na uzasadnionych przesłankach. Po drugie, posługuje się pojęciem nieposzlakowanej opinii nie występującym na gruncie ufe. Po trzecie, posługuje się pojęciem „struktury administracyjnej”, gdy tymczasem pojęcie to występuje jako dokument opisujący organizację, jak np. regulamin organizacyjny. Po czwarte, niejasny jest zakres pojęciowy osób kierujących funduszem, tj. czy obejmuje ono zarząd oraz radę nadzorczą pracowniczego towarzystwa. W przypadku gdy obejmuje, to ocena wymogów osób kierujących pracowniczym funduszem powinna być zbieżna z nomenklaturą użytą w art. 41 - 42 ufe. Jak wydaje się słusznym byłoby nazwanie rozstrzygnięcia organu nadzoru jako decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności transgranicznej, a przesłanki nakazujące

organowi nadzoru wydanie takiej decyzji należałoby wymienić w osobnej jednostce redakcyjnej. Taki zabieg zapewniłby czytelność projektowanego przepisu prawa.

1.2.15. Art. 54 ust. 4 i 5 ufe

Tryb odmowny wskazany w art. 54a ust. 4 i 5 ufe wymaga całościowej modyfikacji i przeanalizowania z punktu widzenia przepisów Kpa i Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Trudno bowiem znaleźć uzasadnienie dla wprowadzenia odrębnych regulacji w stosunku do postępowań administracyjnych w sprawach działalności transgranicznej. Nietrafnym rozwiązaniem jest również posłużenie się zwrotem: „(...) przysługuje prawo do odwołania się do sądu.”, który jest nazbyt ogólny w ujęciu proceduralnym. Brak bowiem informacji o dopuszczalnym terminie skorzystania z takiego środka odwoławczego, ani informacji czy mowa tu o sądzie administracyjnym (uprawnionym do kontroli legalności działania organów administracji publicznym) czy też sądzie powszechnym.

1.2.16. Art. 62 ust. 6 ufe

Przepis ten należy uznać za zbyteczny. Obligatoryjność sporządzenia w przypadku wydania przez KNF decyzji o której mowa w art. 62 ust. 1 projektu będzie implikować konieczność spełniania przez taki akt administracyjny wymogów wynikających z Kpa (por. art. 107 § 3 k.p.a. - szczegółowe uzasadnienie). Ponadto, tego rodzaju akt administracyjny może podlegać weryfikacji w drodze wniesienia środka odwoławczego (art. 127 § 3 Kpa - wniosku o ponowne rozpatrzenie), a także kontroli sądowej (zob. art. 54 par. 3 w zw. z art. 3 par. 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

1.2.17. Art. 62 ust. 7 ufe

Ustęp 7 wymaga doprecyzowania, iż przekazanie EIOPA informacji o decyzji wydanej na podstawie art. 62 ust. 1 dotyczy wyłącznie pracowniczych towarzystw i funduszy. W przypadku pozostawienia przepisu w niezmienionym brzmieniu obowiązek będzie rozciągał się na wszystkie rodzaje funduszy emerytalnych. Co więcej, należałoby dookreślić, iż przekazaniu podlegają wyłącznie informacje o wydaniu decyzji ostatecznej, bowiem tylko taka decyzja może rodzić skutki prawne w obrocie.

1.2.18. Rozdział. 10b ufe

- a) Błędnie posłużono się sformulowaniem przeniesienie transgraniczne zobowiązań i praw programu emerytalnego w kontekście definicji wprowadzanej w art. 8 pkt. 6b-6c ufe. Wydaje się, że program emerytalny jako produkt nie posiada praw i zobowiązań.
- b) Brak jest zachowania jednolitości terminologicznej, gdyż zamiennie projektodawca posługuje się terminami: „zgoda”, „zezwolenie”, „decyzja”, a także „Polska” i „Rzeczpospolita Polska”.

c) posłużono się sformułowaniami niezdefiniowanymi, takimi jak np.: „struktura administracyjna”, „nieposzlakowana opinia”, „osoby kierujące pracowniczym funduszem”.

1.2.19. Art. 106n ust. 3 ufe

Pominięty został obowiązek przekazania do EIOPA decyzji w sprawie udzielenia, bądź też odmowy udzielenia zezwolenia na przeniesienie transgraniczne.

1.2.20. Art. 106l ufe

Regulacja odnosi się do przeniesienia transgranicznego całości lub części programu emerytalnego, co jest niespójne z definicjami funduszu przenoszącego i funduszu przyjmującego (art. 8 pkt 6b) i c) ufe stanowiącymi o przeniesieniu funduszu).

1.2.21. Art. 106m ufe

W art. 106m projektu dwukrotnie posłużono się wyrażeniem „w stosownych przypadkach”, którym posługuje się IORP II. Tymczasem określenie to na gruncie krajowego porządku prawnego powinno być zostać skonkretyzowane.

1.2.22. Art. 106p ufe

Uwaga analogiczna jak do art. 54a ust. 4 i 5 ufe, która została przedstawiona powyżej.

1.2.23. Art. 139a ufe

Proponujemy przeniesienie art. 139a ufe do art. 147 ufe i uczynienie z niego ust. 2. Ponadto sugerujemy nadanie jemu następującego kształtu treściowego: „Statut pracowniczego funduszu może określać, że pracowniczy fundusz w swojej działalności uwzględnia potencjalne, długoterminowe skutki decyzji inwestycyjnych w stosunku do czynników środowiskowych, społecznych i związanych z ładem korporacyjnym”. Dotychczasowy art. 139 jest niejako nadrzędną normą względem wszystkich pozostałych dotyczących zasad prowadzenia działalności lokacyjnej i zawartych w rozdziale 15 ufe. Nie należy aspektom związanym z czynnikami ESG, które zaledwie „mogą być uwzględniane” w działalności inwestycyjnej pracowniczego funduszu emerytalnego, nadawać tego samego znaczenia co aspektom związanym z rentownością i bezpieczeństwem poprzez umiejscowienie projektowanej normy zaraz po art. 139 ufe. W praktyce mogłoby to bowiem sugerować, że pracowniczy fundusz emerytalny uwzględniający czynniki ESG w swojej działalności może nie dążyć do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności swoich lokat, jeżeli koliduje to z uwzględnianymi przez fundusz czynnikami ESG. Dodatkowo, proponowana konieczność określania w statucie uwzględnianych przez fundusz czynników ESG, zapewni właściwy poziom zabezpieczenia interesu członków funduszu. Jednocześnie możliwość uwzględniania czynników ESG w działalności funduszu emerytalnego powinna znaleźć także swoje odzwierciedlenie także w przepisach określających wymaganą treść deklaracji zasad polityki

inwestycyjnej. KNF proponuje dodanie do przepisu art. 194a ufe ust. 2a. o następującej treści: „Deklaracja pracowniczego funduszu może określać, że pracowniczy fundusz w swojej działalności uwzględnia potencjalne, długoterminowe skutki decyzji inwestycyjnych w stosunku do czynników środowiskowych, społecznych i związanych z ładem korporacyjnym”.

1.2.24. Art. 141 ust.1 pkt. 35 ufe

Proponuje przeniesienie przepisu do art. 146 ufe, poprzez dodanie ust. 4. i wskazanie, że aktywa pracowniczego funduszu emerytalnego mogą być lokowane we wskazane w tym przepisie kategorie lokat o ile zezwala na to statut funduszu (umieszczenie tego przepisu w art. 141 ust 1 ufe powodowałoby także zmianę w zakresie dopuszczalnych lokat dla otwartych i dobrowolnych funduszy emerytalnych). Proponowana treść przepisu wymaga również znaczącej modyfikacji i ujednolicenia z oryginalną angielskojęzyczną wersją IORP II. Dla pełnej jednoznaczności należy doprecyzować, zgodnie z przepisem art. 19 ust. 6 (d) tejże dyrektywy, że chodzi o konkretne, uregulowane osobnymi przepisami rodzaje europejskich funduszy (tj. o Europejskie Długoterminowe Fundusze Inwestycyjne (ELTIFs) – regulacja (EU) 2015/760, Europejskie Fundusze na Rzecz Przedsiębiorczości Społecznej (EuSEF) – regulacja (EU) 346/2013, Europejskie Fundusze Venture Capital (EuVECA) – regulacja (EU) 345/2013).

1.2.25. Art. 146b ufe

Proponujemy umieszczenie tej regulacji w ramach projektowanego Rozdziału 2a „Zarządzanie pracowniczym funduszem”, ponieważ przepis ten obejmuje swym zakresem zagadnienia zarządzania ryzykiem w ogóle przez pracownicze towarzystwo, zaś rozdział, w którym obecnie jest ten przepis umiejscowiony dotyczy wyłącznie działalności lokacyjnej funduszy emerytalnych.

1.2.26. Art. 152a ufe

Treść tego przepisu nie jest pełną transpozycją przepisu IORP II. Pojęcie „outsourcing”, zdefiniowane w dyrektywie, odnosi się bowiem nie tylko do zarządzania aktywami funduszu, ale również do innych kluczowych funkcji. Należy zatem rozważyć odpowiednie rozszerzenie zakresu projektowanych regulacji, przy czym ze względu na konieczność zachowania spójności i przejrzystości przepisów zmienianej ustawy nowe przepisy dotyczące innych kluczowych funkcji powinny zostać umiejscowione w innym rozdziale ustawy niż te dotyczące powierzania zarządzania aktywami.

1.2.27. Art. 152a ust. 1 ufe

Proponuje się następującą treść przepisu: „Pracowniczy fundusz niezwłocznie informuje organ nadzoru o zawarciu umowy, o której mowa w art. 152 ust. 2, a także o każdej jej istotnej zmianie.” Zgodnie z przepisem art. 31 ust. 6 IORP II „(...) W przypadkach gdy outsourcing odnosi się do kluczowych funkcji lub zarządzania IORP powiadamia się o tym właściwe organy

przed wejściem w życie umowy w sprawie takiego outsourcingu. Państwa członkowskie zapewniają również, aby IORP powiadamiały właściwe organy o wszelkich późniejszych istotnych zmianach w odniesieniu do wszelkiej działalności zleconej w drodze outsourcingu.” Proponowana treść przepisu wypełnia całościowo wymogi IORP II.

1.2.28. Art. 152a ust. 2 ufe

Wprowadzony przepis jest zbędny i powiela dotychczasowe kompetencje organu nadzoru do żądania wszelkich informacji, dokumentów i wyjaśnień dotyczących wykonywanych czynności na rzecz funduszu (art. 204 ust. 1 pkt 3 ufe) i wyznaczania terminu na ich przekazanie (art. 204 ust. 3 ufe).

1.2.29. Art. 152a ust. 4 ufe

Proponuje się nadać proponowanemu przepisowi następującą treść: „Decyzja, o której mowa w ust.3, jest natychmiast wykonalna.”

1.2.30. Art. 194b ufe

Konieczność implementacji art. 37 ust. 2 IORP II do ufe wymaga ponownego przeanalizowania. Pracowniczy fundusz emerytalny nie oferuje bowiem na gruncie obowiązujących przepisów różnicowania ryzyka dla poszczególnych członków i przypisywania ich do różnych „opcji” inwestycyjnych. Art. 37 ust. 2 IORP II wprowadza obowiązki wobec członków w przypadku programów, w których uczestnicy ponoszą ryzyko inwestycyjnej i które przewidują więcej niż jedną opcję inwestycyjną. Tymczasem obowiązujące przepisy prawa polskiego dotyczące działalności pracowniczych funduszy emerytalnych nie przewidują możliwości formułowania i realizowania więcej niż jednej opcji inwestycyjnej. W związku z powyższym należy rozważyć rezygnację z implementacji przepisów IORP II w tym zakresie.

1.2.31. Art. 194c ust. 2 ufe

Projektowany przepis kopiuje termin na przekazanie informacji, o której mowa w art.194c ust. 1 ufe użyty w treści art. 37 ust. 3 IORP II, tj. w rozsądnym terminie. Przyjęcie terminu nieprecyzyjnego przy wprowadzeniu obowiązku przekazywania przez PrTE członkom PFE określonych informacji – jest nieuzasadnione. Należałoby tym samym jednoznacznie skonkretyzować ten termin.

1.2.32. Art. 207c ufe

Przepis powinien zostać doprecyzowany poprzez wskazanie, iż publikowane informacje dotyczą wyłącznie pracowniczych towarzystw i funduszy emerytalnych. Ponadto zasadne wydaje się uzupełnienie przepisu art. 207c ufe o zakres informacji podlegających publikacji, np.: dane dotyczące ukaranego podmiotu, wskazanie rodzaju nieprawidłowości oraz określenie

rodzaju zastosowanego środka, w przypadku kary pieniężnej – jej wysokość. Upublicznianie informacji dotyczących tożsamości osób odpowiedzialnych za naruszenie ufe wymaga dokonania analizy niesprzeczności dyrektywy z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych. Ponadto określenia wymaga, co wchodzi w zakres pojęciowy „innego środka nałożonego na podstawie przepisów ustawy”, który będzie pociągał za sobą obowiązek publikowania przez organ nadzoru kompletnych informacji o takim naruszeniu i osobach odpowiedzialnych. Wskazane byłoby także dookreślenie, iż wzmiankowany obowiązek informacyjny powstałe w chwili wydanie decyzji ostatecznej, albo natychmiast wykonalnej.

II. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych

II.1 Uwagi ogólne:

II.1.1. Przepisy projektu w sposób niepełny transponują do polskiego porządku prawnego przepisy IORP II dotyczące działalności transgranicznej. Implementacji wymaga choćby przepis art. 11 ust. 7-9 IORP II, a implementacja powinna polegać na zmianie treści art. 36 ust. 7-9 ustawy o pracowniczych programach emerytalnych, zwaną dalej „uppe”. Przepis art. 36 ust. 7 uppe powinien zostać uzupełniony o obowiązek przygotowania informacji o wymogach dotyczących informacji udzielanych potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom. Poza tym, w art. 36 ust. 8 uppe powinien zostać wskazany 6-tygodniowy termin (w miejsce terminu 2-miesięcznego) na przekazanie informacji wymienionych w art. 36 ust. 7 uppe. Ponadto, w art. 36 ust. 9 uppe należałoby uzupełnić krąg adresatów informacji o zmianach wymagań, o których mowa w art. 36 ust. 7 uppe, o zarządzającego zagranicznego.

II.1.2. Implementacji wymaga także przepis art. 37 ust. 1 lit. g IORP II. Wydaje się, że właściwą jednostką redakcyjną do przeprowadzenia transpozycji jest art. 22 ust. 2 uppe.

II.1.3. Zasadnym byłoby rozszerzenie obowiązków informacyjnych wobec uczestników pracowniczych programów emerytalnych także na pozostałe instytucje finansowe zarządzające pracowniczymi programami emerytalnymi (zakłady ubezpieczeń na życie, fundusze inwestycyjne). Zgodnie z treścią projektu tzw. informacja o świadczeniu emerytalnym będzie przekazywana wyłącznie członkom pracowniczych funduszy emerytalnych (por. art. 22b projektu). Należy zauważyć, że pracownicze programy emerytalne mogą być prowadzone w jednej z czterech form: funduszu emerytalnego, umowy z zakładem ubezpieczeń na życie, umowy z funduszem inwestycyjnym i zarządzania zagranicznego. Pożądanym więc byłoby, by każdy z uczestników miał zagwarantowane równe prawo do szczegółowych informacji o świadczeniu emerytalnym niezależnie od formy, w której prowadzony jest pracowniczy program emerytalny, którego jest uczestnikiem. W tym celu w art. 22b ust. 1 projektu wyrażenie „zarządzający pracowniczym funduszem” należałoby zastąpić wyrażeniem „zarządzający pracowniczym programem emerytalnym”.

II.2. Uwagi szczegółowe

II.2.1. Art. 2 pkt 11a uppe

Definicja potencjalnego uczestnika - pracownik, który ma prawo do uczestnictwa w programie, lecz nie jest jego członkiem – należy zwrócić uwagę, że ustawa o pracowniczych programach emerytalnych nie definiuje pojęcia członka programu. Dlatego proponuje się nadanie definicji następującej treści: „pracownik, który ma prawo do przystąpienia do programu”.

II.2.2. Art. 22b i 22c uppe

a) pojęcie „zarządzający pracowniczym funduszem emerytalnym” wydaje się być użyte nieprawidłowo. Zgodnie z definicjami zawartymi w przepisie art. 2 uppe zarządzający oznacza instytucję finansową lub fundusz emerytalny, natomiast instytucja finansowa to zakład ubezpieczeń, fundusz inwestycyjny lub zarządzający zagraniczny, który zarządza środkami gromadzonymi w programie na podstawie umowy z pracodawcą. W związku z powyższym, nie powinno się wprowadzać do projektu ustawy pojęcia „zarządzający pracowniczym funduszem emerytalnym”. Zgodnie z przepisami ufe zarządzającym pracowniczym funduszem emerytalnym jest pracownicze towarzystwo emerytalne. Dodatkowo, w tym kontekście należy rozstrzygnąć czy obowiązek przekazania „Informacji o świadczeniu emerytalnym”, wynikający z IORP II, będzie dotyczył wszystkich form ppe czy tylko pracowniczych funduszy emerytalnych. Nie jest zasadne dyskryminowanie uczestników innych form ppe, w których zarządzającymi środkami gromadzonymi w celu emerytalnym są zakłady ubezpieczeń, fundusze inwestycyjne czy zarządzający zagraniczni. W takim przypadku należałoby posługiwać się w art. 22b i 22c pojęciem zarządzający.

b) W związku ze znaczącym rozszerzeniem w IORP II obowiązków informacyjnych w odniesieniu do uczestnika programu, zasadne jest uporządkowanie obowiązujących i projektowanych przepisów w zakresie informacji, jakie otrzymuje uczestnik ppe od pracodawcy i od zarządzającego. Zwyczajne przekopiowanie obowiązków z unormowań IORP II, bez weryfikacji obowiązujących zapisów, spowoduje że przykładowo uczestnik otrzyma informację o wartości zgromadzonych środków od zarządzającego (projektowany art. 22b ufe) i od pracodawcy, który uzyskuje taką informację od zarządzającego (art. 22a obowiązującej uppe) oraz od pracowniczego funduszu (art. 191 ufe oraz § 11 rozporządzenia o obowiązkach informacyjnych funduszy emerytalnych). Powoduje to, że przepisy stają się niejasne, nie są spójne, występuje nadmiarowość regulacji. Być może warto rozważyć wyodrębnienie rozdziału analogicznie do unormowań IORP II „Informacje udzielane potencjalnym uczestnikom, uczestnikom i beneficjentom”, w których zostaną zebrane obowiązki pracodawcy i zarządzającego przy jednoczesnym wyeliminowaniu powtarzających się informacji. Przykładowe regulacje, które powinny zostać ujednolicone to: (a) art. 106c ust. 3 ufe - informacje przekazywane przez pracowniczego fundusz emerytalny pracownikom w przypadku gdy akcjonariuszem pracowniczego towarzystwa jest pracodawca zagraniczny; (b) art. 191 ufe - informacja roczna dla członka funduszu obejmująca m.in. środki na rachunku członka, wpłaty składek i wypłaty transferowe, przeliczenie wpłat, wyniki działalności lokacyjnej, zasady polityki inwestycyjnej i cel inwestycyjny. Unormowania dotyczące tej informacji znajdują się

w § 11 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2014 r. o obowiązkach informacyjnych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 142 ze zm.); (c) art. 194a ufe – deklaracja zasad polityki inwestycyjnej obejmująca wdrożone metody oceny ryzyka i procedury zarządzania ryzykiem oraz zasady alokacji środków w papiery wartościowe – na żądanie członka funduszu; (d) art. 22 uppe – informacja pracodawcy dla uczestnika o warunkach funkcjonowania ppe, aktualizacja tej informacji i wyróżnianie zmian; (e) art. 22a uppe – informacja pracodawcy na wniosek uczestnika o skutkach prawnych ustania zatrudnienia.

II.2.3. Art. 22b ust. 5 lit. d) uppe

Zwrócić należy uwagę na brak „Informacji o świadczeniu emerytalnym”, który jest elementem wskazanym w art. 39 ust. 1 lit d) IORP II tj. informacji o prognozach dotyczących świadczeń emerytalnych w oparciu o wiek emerytalny wraz ze stosownymi zastrzeżeniami, opisem scenariuszy i przyjętych założeń (...). Ponadto w projektowanym przepisie po wyrażeniu „o składkach”: proponuje się dodanie wyrazu „podstawowych”.

II.2.4. Art. 22b ust. 5 lit e)

„Informacja o świadczeniu emerytalnym” zawiera wyszczególnienie kosztów odliczonych przez zarządzającego pracowniczym funduszem emerytalnym w ciągu 12 miesięcy poprzedzających dzień sporządzenia informacji. Tymczasem doświadczenie wskazuje, że wyszczególnienie kwotowe kosztów związanych z zarządzaniem funduszem emerytalnym w odniesieniu do pojedynczego członka jest niemożliwe. Koszty takie jak opłata za zarządzanie, koszty depozytariusza, koszty transakcyjne obciążają aktywa funduszu przed wyceną wartości jednostki rozrachunkowej, na podstawie której dokonuje się przeliczenia wpłat i wypłat środków z funduszu, a także określa liczbę nowych jednostek rozrachunkowych i wartość środków na rejestrze członka funduszu. Z tego powodu wskazany przepis wymaga doprecyzowania i preredagowania. Proponujemy rozważyć wprowadzenie rozwiązania analogicznego do informacji dla członków OFE określonej przepisami §11 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia o obowiązkach informacyjnych funduszy emerytalnych (tj. wskazanie wysokości pobieranych opłat, o których mowa w odpowiednich przepisach ufe dotyczących kosztów pobieranych przez pracowniczego fundusz emerytalny) art. 134 ust. 1 ufe, oraz kosztów, o których mowa w art. 136 ust. 1 i 2 ufe za ostatnie 12 miesięcy poprzedzających dzień sporządzenia informacji lub wprowadzenie wskaźnika kosztów całkowitych (odpowiednika TER w funduszach inwestycyjnych).

II.2.5. Art. 22b ust. 5 lit g) tiret trzeci

Obowiązująca uppe nie przewiduje wypłat z programu emerytalnego w postaci świadczenia dożywotniego. Należy zwrócić również uwagę, iż IORP II nie określa wymogu takiej formy wypłaty. Z tego powodu wskazany przepis wydaje się zbędny.

11.2.6. Art. 22c ust. 1 pkt 5) ufe

W zakresie informacji, które otrzymuje potencjalny uczestnik proponujemy doprecyzowanie i zastąpienie wyrażenia „strukturze kosztów ponoszonych przez uczestników” sformułowaniem „rodzajach i wysokości kosztów ponoszonych przez uczestników”.

Z poważaniem,

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Marek Chrzanowski

Marek Chrzanowski

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1215 Broadway, New York, N.Y.